

12 gaae ud fra, at, for at Bygningen skal have Soliditet, maa der heelt igjennem være visse Muurmaser, og, da naturligtvis de øvre Etager ikke kunne hvile paa luttet Luft, maa der være et vist Forhold imellem de Muurpiller, som bære det egentlige Huus, og Labningerne, da Vindueskarmene ikke kunne bære ret Meget. § 12 indeholder altsaa den Bestemmelse, at, naar Vinduesaabningerne ikke ere over 2 Alen brede, behøver hver af de tilstødende Piller kun at have en Brede af 1 Alen i udvendigt Maal og 18 Tommer i indvendigt. Nu er det ganske rigtigt, naar den ærede Ordfører bemærker, at det forhindrer ikke at gøre Vinduesaabningerne 3 Alen brede og Pillerne $1\frac{1}{2}$ Alen; men Niemedet kan ogsaa fyldestgøres paa andre Maader, og det er altsaa ganske rigtigt, ligesom ved de gjennemgaaende Bjælker, at der kun sættes „i Gjennemsnit“, det vil sige: i den Side, Bygningen vender ud, skal der være idetmindste $\frac{1}{3}$ Muur nedenfra opad, og $\frac{2}{3}$ kunne være Vindue; men det behøver ikke at være saaledes fordeelt, at der bliver 2 Alen Vinduer og 1 Alen Pille, 2 Alen Vinduer og 1 Alen Pille og saa fremdeles, eller 3 Alen Vinduer og $1\frac{1}{2}$ Alen Pille, men det kan være fordeelt paa mange andre Maader, og, skjøndt jeg er fuldkommen enig i, at Loven ikke gaaer ud paa at tilveiebringe arkitektonisk skønne Bygninger, saa er det dog klart, at den ikke heller bør lægge Hindringer i veien herfor, naar Soliditeten paa anden Maade ligesaa fuldkomment kan opnaaes. Det er jo ganske vist, at, naar jeg undtager deels enkelte offentlige Bygninger og deels nogle Bygninger, som ere opførte under den amerikanske Krig, er Kjøbenhavn i arkitektonisk Henseende en af de kjedeligste Byer, der gives, og det er dette casernmæssige Anstrøg med visse staaende Piller og Vinduer, som man ganske vist ikke ved Loven bør bannlyse, men heller ikke opretholde. Jeg havde altsaa ventet, at Udvalget havde sagt, at det ligesom havde glemt at medtage, hvad jeg her har foreslået. Hvad det Forslag om Gadebredden angaaer, som er frafaldet, da er jeg ogsaa kommen til den Erkjendelse, at det vil give forstyrrende ind at give en saadan Bestemmelse, idet jeg dog antager og haaber, at

der ved fremtidige Anlæg vil komme en uligestor Brede, især naar den Tid skalde komme, da Boldene og Glaciere blive aabnede til Bebyggelse.

Formanden: Det forekommer mig, at den ærede Landstingsmand, som sidst havde Ordet, tog sit Forslag til § 28, hvorved „10 Alen“ forandres til „12 Alen“, tilbage.

Lehmann: Nei, men, da jeg er entg med Udvalget, tiltræder jeg dette Forslag. Det er en Incurie af mig, at jeg har stillet Forslaget.

Udførelsen: Jeg haaber, at den ærede Landstingsmand vil indrømme mig, at, naar et Huus er indrettet til Beboelsesleilighed, saa maae dog Vinduerne sættes i et vist Forhold, for at passe i Bærelserne. En anden Sag er det, naar der indrettes Boutikker, saa kunne Vinduerne have en meget forskjellig Brede; man kan ogsaa indrette hele Huset saaledes, at der saagodtsom slet ingen Piller er deri, eller dog meget smalle Piller, naar man f. Ex. opfører Jernpiller; men det er jo heller ikke formeent Nogen; for det Første gives der idetmindste indirecte Tilslæelse dertil i § 23, og, naar den Tilføining vedtages, som Udvalget har foreslaaet dertil, saa vil dette udtrykkes paa en endnu langt bestemtere Maade; men selv i § 12 staaer jo, at Stadsbygmesteren kan dispensere fra denne Regel, naar Bygningens øvrige Soliditet taler derfor. Det forekommer mig derfor ikke, at dette Forslag har synderlig Betydning, saa meget mindre som der jo ikke staaer i den vedkommende Paragraph, at Vinduerne skulle følge i Række og Seled efter hinanden.

Lehmann: Den ærede Ordfører maa vistnok have misforstaaet mig. Det er ganske vist, at, dersom man vil indrette hele den nederste Etage til Glas, hvilket jo ikke kan bære Meget, saa maa der en extraordinair Bygningsmaade til, for at skaffe den fornødne Soliditet tilveie, og det kan kun skee ved Dispensation til at anbringe hugne Steen, Jernpiller o. s. v. Men her er kun Tale om den